

Městská knihovna
LADISLAVA Z BOSKOVIC

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Obsah

Úvodní slovo	3
Co přinesl rok 2021	4
Knihovna a její náplň činnosti	8
Činnost knihovny v roce 2021	9
Péče o podřízené knihovny	10
Akce knihovny	11
Pro děti	11
Pro dospělé	12
Vítězové soutěží	13
Personální obsazení	14
Majetek, hospodaření, kontroly	15
Majetek ve správě	15
Hospodaření v roce 2021	15
Kontroly a jejich výsledky	15
Záměry a vize na další období	16
Fotopříloha	17

Úvodní slovo

Městská knihovna Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové (dále též jen MKMT nebo knihovna) je od 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací města Moravská Třebová. Je veřejnou univerzální knihovnou, která poskytuje služby způsobem zaručujícím rovný přístup všem. Je evidována u Ministerstva kultury České republiky jako veřejná knihovna ve smyslu knihovního zákona a plní úkoly a poslání v tomto zákoně vymezené.

Knihovna poskytuje veřejnosti své služby již čtyři desetiletí v hlavním sídle na adrese Zámecké náměstí 1, Moravská Třebová a v místní pobočce Boršov. Knihovna má tři oddělení: dospělé, dětské a studovnu.

Na základě objednávky městské knihovny ve Svitavách poskytuje služby jednadvaceti obcím a místním knihovnám v regionu Moravská Třebová.

Co přinesl rok 2021

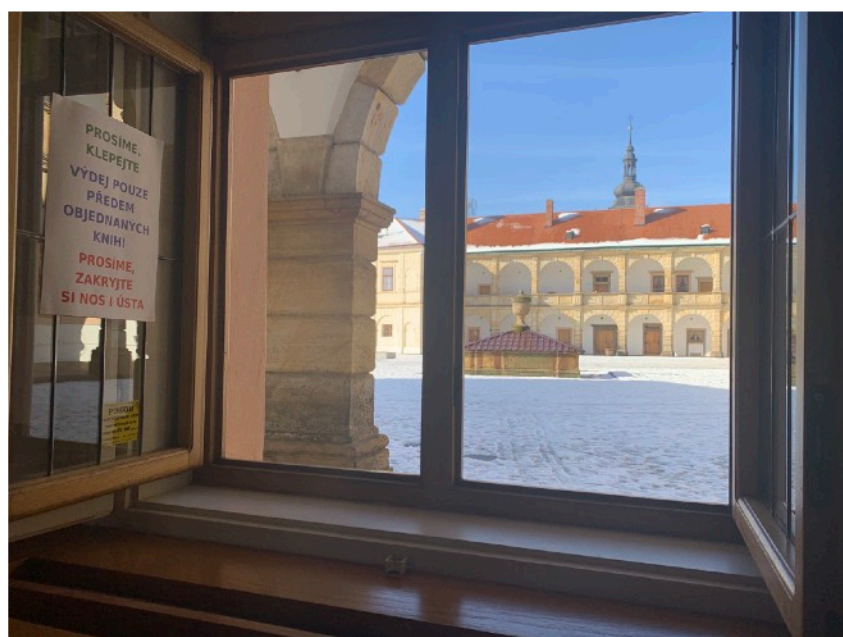
Rok 2021 byl poznamenán pandemií viru Covid-19 a to samozřejmě zasáhlo i činnost knihovny.

Těsně před Vánoci 2020 vláda nařídila knihovny uzavřít a až do poloviny února 2021 nesměly být otevřeny ani v režimu výdejového okénka. Prvních šest týdnů roku 2021 tak MKMT mohla půjčovat výhradně díky skautům z moravskotřebovského střediska Junák - český skaut. Ti byli za **donášku knih** nominováni na cenu Gratias Tibi pořádanou Člověkem v

tísni a udělovanou každoročně projektům mladých lidí, kteří nějak přispívají k rozvoji společnosti, ve které žijí. Do finále se nakonec neprobojovali, ale to nic nemění na tom, že jim patří velký dík, protože jen jejich zásluhou knihovna mohla půjčovat knihy, byť omezeně. Za osm týdnů roku 2021 doručili bezmála 400 knih.

16. února knihovna směla otevřít okénko a v tomto režimu fungovala až do konce měsíce dubna. Vláda totiž sice zcela nečekaně povolila otevření knihoven již od 12. 4., ale protože téměř polovina personálu knihovny zajišťovala

administrativní chod očkovacího centra, které vzniklo v Nemocnici následné péče, bylo třeba nejprve najít a zaškolit jiné pracovníky.

Že čtenářům knihovna opravdu chyběla, lze poznat z toho, že když se 3. května otevřelo, knihovnu navštívilo 213 čtenářů, což je asi o 200% více než v jiný den.

V lednu bylo po dvaceti letech **vymalováno dospělé oddělení a kancelář**, kde byl také odstraněn koberec ve středu místnosti. Na studovnu se bohužel nedostalo.

V průběhu jara knihovna pořídila **nový regál na doporučenou četbu** (původní se přesunul na dětské oddělení, kde se stal uložištěm stále se rozrůstajícího

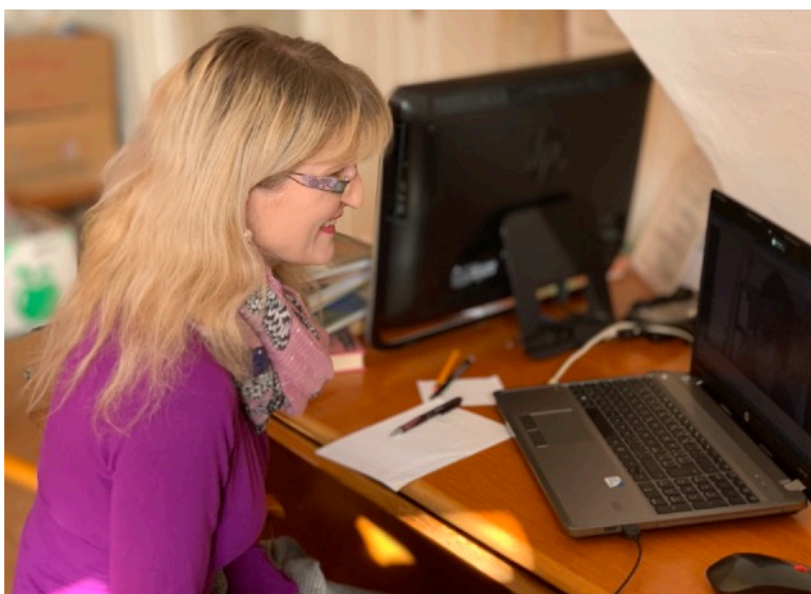
fondu her) a také **několik jednotlivých nástavbových polic**,

do nichž jsou umísťovány zejména knihy s vybranou tematikou (historické, humoristické či nově také hodně žádané romány o koncentračních táborech a válce). Díky novým policím a velkému třídění naučné literatury mohl být zvětšen prostor vyhrazený detektivním románům.

Jisté však je, že prostory knihovny nejsou nafukovací a knihovna už je maximálně zaplněná. I proto velmi vítáme eventualitu, že by se knihovna mohla časem přemístit do nové budovy kulturně komunitního centra. Přípravou podkladů a návrhů jsme se zabývali intenzivně po většinu roku.

Od května knihovna půjčuje knihy a tzv. "mluvící tužky" z edice **Kouzelné čtení**. Tato část fondu se rychle stala velmi populární.

Úplnou novinkou byly **online informační lekce** pro základní školy ve městě a místní gymnázium. Paní knihovnice Mazurová to s dětmi a knížkami umí, a tak brzo vysílala do škol okolních obcí (Křenov, Městečko Trnávka, Staré Město). Nakonec si její lekce vyžádaly i školy ze Svitav, Konic, Vikýřovic (okres Šumperk) a Břestu (okres Kroměříž).

31. března
Beseda s paní knihovnicí byla o
sajím a svých knížkách. Dozvěděl
jsem se něco o nových knížkách.
Nejvíce mě zaujala knížka
sachraňka Rapšova. Přijde mi
sajím a své propojení s mobilem.
Nikdy jsem takovou knížku
neměl, rád bych se skusil.
Čtu všechno možné, ale nejraději
mám komiky.

Ale ani po konci online období nebylo vše při starém: vzhledem k omezením počtu návštěvníků jsme často informační lekce a čtení pořádali na nádvoří zámku nebo třeba na zahradách škol.

V listopadu se konečně podařilo dokončit zapojení MKMT do projektu **Knihovny.cz**. Centrální portál knihoven, zkráceně CPK, a nebo Knihovny.cz jsou různé názvy téhož: jedná se o projekt, který umožňuje komukoli prohledávat online katalogy knihoven zapojených do portálu z jediné stránky. Platforma nabízí také další zdroje informací, jako jsou články, zákony, normy, patenty, ale i volně dostupné e-knihy atd. Moravskotřebovská knihovna byla mezi prvními šedesáti zapojenými knihovnami.

Vytvořili jsme **sérii tří záložek** upozorňujících na významné dny romské historie. Hned **pět záložek k Zajíci v pytli** nám nakreslila brigádnice **Týna**, která původně přišla jen na letní brigádu, a nakonec nám pomáhá o sobotách a také s různými grafickými pracemi.

V prvním pololetí roku nastaly hned tři změny související s finančními záležitostmi:

1) od 1. 1. 2021 se **zvýšila pokuta za zpozdě** z jedné na tři Kč za dokument a den v prodlení. Vzhledem k uzavření knihovny byly výpůjčky čtenářům prodlužovány až do konce dubna automaticky, a tak čtenáři tuto změnu začali reálně pocítovat až v polovině roku.

2) Ještě v lednu 2021 knihovna zavedla **možnost placení na účet prostřednictvím QR kódu**. Protože nebylo možné přijímat hotovost, bylo placení na účet jedinou možností. Platby s použitím QR kódu jsou snadné a pohodlné zejména u registrací: čtenářům dva týdny před vypršením registračního období přijde mail obsahující QR kód, a tak není divu, že čtenáři je využívali nejen během zavření knihovny, ale po celý rok. Převodem z účtu zaplatilo cca 120 čtenářů a částka vybraná tímto způsobem tvořila asi 12% z celkového objemu poplatků vybraných od čtenářů.

3) Od 3. 6. 2021 je možné v knihovně platit kartou, mobilním telefonem nebo chytrými hodinkami, protože knihovna pořídila **platební terminál**. Za sedm měsíců využilo této služby 128 čtenářů, kteří tak uhradili 10% všech vybraných poplatků.

Knihovna a její náplň činnosti

Knihovna byla zřízena za účelem poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb v souladu s ustanovením zákona č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb.

Předmětem činnosti knihovny je jednak budování, zpracovávání a ochrana knihovního fondu, jednak získávání, zpracovávání, uchovávání a zpřístupnění informací, a především poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb. Ty spočívají zejména ve zpřístupňování knihovních dokumentů z fondu knihovny nebo prostřednictvím meziknihovních služeb z jiné veřejné knihovny, poskytování přístupu na internet, zabezpečení kulturní, výchovné a vzdělávací činnosti, pořádání přednášek, koncertů, informační výchovy ve spolupráci se školami, v podpoře vzdělávání a rozvoje čtenářských návyků a v neposlední řadě zajišťování regionální funkce pro obecní knihovny obvodu Moravská Třebová.

Pohádkové čtení v zámeckých zahradách

Činnost knihovny v roce 2021

V roce 2021 měla knihovna ve svém fondu **41 244 jednotek** (o 150 více než vloni), 1070 registrovaných čtenářů (z toho 251 dětí), uskutečnilo se **24 288 návštěv** a **39 999 výpůjček**.

Knihy místních autorů, které MKMT získala do fondu

Do fondu **přibylo 1372 knih** (her, audiknih...), naopak vyřazeno jich bylo 1104. V podstatě všechny měřené statistiky s výjimkou velikosti fondu vykazují pokles, a to i ve srovnání s prvním covidovým rokem. Za dvě pandemická léta knihovně ubyla třetina čtenářů. S tím souvisí pochopitelně i snížený počet návštěvníků knihovny. Navíc se daleko víc než v prvním roce pandemie projevil pokles návštěvníků akcí, a to asi o 50%. Knihovna byla totiž zavřená déle a nestihli jsme uspořádat tradiční velké akce v lednu a únoru. Onemocnění ztratilo sílu pouze v letních měsících, kdy ale akce kvůli nezájmu veřejnosti příliš nepořádáme. Potěšilo nás, že počet výpůjček nebyl dramaticky nižší než v minulém roce. Podíl na tom má jistě jak skautská roznáška knih, tak i možnost otevřít knihovnu alespoň na okénko.

Zvýšil se počet elektronických výpůjček, návštěv online katalogu a počty sledujících na sociálních sítích, např. na Instagramu asi o šestinu a sleduje nás například Národní knihovna ČR, Knihovna Akademie věd ČR nebo předseda Svazu knihovníků a informačních pracovníků Roman Giebisch.

Péče o podřízené knihovny

Zrevidovali jsme fond pěti obecních knihoven, konkrétně knihoven v Kunčíně, Křenově, Bezděčí, Dětrichově a Lázech.

Od podzimu roku 2019 intenzivně pracujeme na katalogizaci a rekatalogizaci knihovního fondu knihoven v našem obvodu. V roce 2021 jsme **opravili záznamy v Nové Vsi a zkatalogizovali fondy knihoven v Lázech, Rozstání, Dětrichově a cca polovinu knih ve Starém Městě**. Tyto knihovny jsou tak připraveny na tzv. "půjčování přes počítač", až se obce rozhodnou, že o takovou modernizaci mají zájem. Již nyní ale čtenáři v obcích mají k dispozici elektronický katalog a tamní knihovníci mají méně práce s zapisováním a vyřazováním knih, neboť tuto činnost za ně provádí profesionálové z Moravské Třebové. A i zákonem dané revize knihovního fondu jsou pak po všech stránkách mnohem rychlejší a snazší.

Součástí naší péče o tyto neprofesionální knihovny je i vyřazení zastaralých, či zničených knih, poskytnutí podstatně novějších a přebalení celého fondu.

Knihovna v Kunčíně

Akce knihovny

Ačkoli podmínky nebyly pro pořádání kulturních a společenských zrovna příznivé, povedlo se některé tradiční akce uskutečnit. Další se přesunuly do virtuálního prostoru. **V roce 2021 uspořádala MKMT 186 akcí**, z toho 136 pro děti. Vzdělávací lekce (78) poprvé převyšovaly kulturní akce (58). Z celkem 50 podniků pro dospělé bylo 45 kulturních.

Dohromady se těchto akcí zúčastnilo 4090 návštěvníků.

Pro děti

Vzhledem k opatřením nemohlo být uspořádáno Listování pro školy, kterého se účastní až tisíc dětí. Stejně tak jsme přišli o oblíbené vánoční a velikonoční jarmarky.

Situace dovolila uspořádat oblíbený rodinný **Lampiónový průvod**, kterého se zúčastnily téměř čtyři stovky občanů.

Momentka z lampiónového průvodu

Ještě o sto lidí více přišlo na **Pasování dětí na čtenáře**. Děti byly pasovány až na začátku druhých tříd, zato však (už podruhé) za účasti jak "Ladislava z Boskovic", tak jeho ženy Magdaleny.

Kromě oblíbených výtvarných dílen zvaných **Tvořivá středa**, z nichž část se konala v online prostoru, z tradičních dětských akcí probíhaly výstavy a drobné soutěže.

Knihovna se zkušebně zapojila do Zámeckého kulturního léta s tzv. **Literárními středami**. Prázdniny jsme zahajovali s Budulínkem a končili se Zlatou rybkou. Toto interaktivní čtení se událo v zámeckých zahradách.

Pro dospělé

Celoročně probíhaly Soutěže o knihu. V době, kdy mohla být knihovna otevřena, byly k vidění samozřejmě i výstavy a výstavky. Čtenáři nebyli ochuzeno obvyklé "rande s knihou naslepo" (čtenář si půjčí zabalenou knížku a až doma zjistí, co mu knihovnice vybraly), konkrétně o **Zajíce v pytli** a **Vánoční překvapení**.

Díky iniciativně paní učitelky Mgr. Hany Ferlíkové Oyelakin v listopadu knihovna spustila cyklus "**Anglicky o...**". V Moravské Třebové ve školním roce 2021/2022 působí dva rodilí mluvčí, američtí

studenti Gianna Hickman a Sean Frederick McAneny, kteří zhruba jednou za měsíc vypráví o různých amerických zvycích a svátcích.

Velký ohlas způsobilo **autorské čtení romských spisovatelek** Ivety Kokyové a Evy Danišové, které knihovna pořádala v rámci Týdne knihoven.

No a technologie pronikly i do **čtení pro seniory**: opakovaně jsme četli v domově seniorů alespoň online, když situace neumožňovala čtení živé.

Už podruhé jsme nemohli uspořádat tradiční setkání bývalých knihovnic, ale přivítali jsme alespoň jednu **exkurzi**: kolegy z Městské knihovny Prostějov.

Vítězové soutěží

Za normálních okolností knihovna pořádá řadu soutěží, některé mají i desítky let trvající tradici. V roce 2021 však soutěže často buď nebyly vůbec vyhlašovány, nebo je často nebylo možné vyhodnotit.

Poprvé za téměř třicet let nebyla vyhlášena anketa **“Moravskotřebovský Ámos - učitel, kterého si vážím, mám rád”**.

Vybírali jsme **Čtenáře roku**, který je součástí celostátní kampaně na podporu čtenářství vyhlášené

Svazem knihovníků a informačních pracovníků. Jedenáctý ročník oslavoval největšího čtenáře e-knih. Protože v té době MKMT půjčovala e-knihy pouze pár měsíců, rozhodli jsme se titul udělit skautským dobrovolníkům, díky nimž jsme mohli čtivem zásobovat čtenáře i v době zavření knihovny.

Do úplně nejstarší soutěže **“Mladý čtenář”**, kterou knihovna pořádá už 38 let (letos s podtitulem **“Svět fantazie - neznámá země”**), se nikdo nepřihlásil.

Stejně dopadla i tzv. písmenková soutěž, oficiálně nazvaná **“Kdo čte, ten se nenudí”**, v níž děti po několik měsíců za přečtené knihy sbírají písmenka.

Soutěže pro čtenáře jednotlivce MKMT pořádá dvě. Druhou z nich, **“Lovce perel”** obvykle vyhlašujeme v lednu, kdy byly pandemie zuřila snad nejvíce a knihovny nesměly mít otevřené ani okénko. Takže ani tuto soutěž jsme nevyhlásili.

23. ročník soutěže třídních kolektivů **“Čte celá třída”** vyhlášen sice byl, ale vzhledem k tomu, že i v roce 2021 byla školní výuka zasažena pandemií a taktéž knihovna musela být z nařízení vlády opět několik měsíců zavřena, nakonec nebyla soutěž vyhodnocena.

Personální obsazení

O spokojenost čtenářů, dětí a pedagogů, ale i knihoven na moravskotřebovsku se stará již třetím rokem stále stejný tým ve složení:

Mgr. Martina ELNEROVÁ - katalogizace, majetek, program pro školy, výstavy

Mgr. Lenka GREPLOVÁ - ředitelka knihovny, akvizice, systémový knihovník

Helena CHLUPOVÁ - studovna, balení knih

Miluše KUCHAROVÁ - úklid, oprava knih

Jana MAZUROVÁ Dis. - dětské oddělení, informační vzdělávání pro školy

Marie PŘÍVRATSKÁ - katalogizace, meziknihovní výpůjčky, pokladna

Bc. Aneta RIEMEROVÁ - dospělé oddělení, propagace, osobnosti regionu

Pavλίna VYMĚTALOVÁ - regionální knihovny, periodika

Vladislava DEJDAROVÁ - pobočka Boršov

Kristýna ŠKRABALOVÁ - sobotní a prázdninové půjčování

Vytváření návrhu schématu nové knihovny a kulturního centra

Majetek, hospodaření, kontroly

Majetek ve správě

Knihovna sídlí v budově č. p. 185 – zámku na pozemku p. č. 269, v obci a katastrálním území Moravská Třebová, na Zámeckém nám. č. o. 1. Majitelem této nemovitosti je Město Moravská Třebová, které přenechává k bezplatnému užívání MěK nebytové prostory nacházející se v přízemí východního křídla zámku o celkové výměře 402,27 m² a sklep pod uvedenými prostory o výměře 50,4 m². Součástí knihovny je pobočka v Boršově, která sídlí v budově tamní školky.

V roce 2021 nebyly uskutečněny žádné akce investičního charakteru, bylo vymalováno dospělé oddělení a chodba.

Hospodaření v roce 2021

Hospodaření knihovny skončilo ztrátou 58.000 Kč, knihovna čerpala kromě Fondu kulturních a sociálních potřeb také rezervní fond, a to na uhrazení nákladů s výmalbou knihovny a také na nový regál a police do půjčovny.

Na výsledku hospodaření se podepsalo zkrácení rozpočtu o 15% v důsledku úsporných opatření v době pandemie.

Kontroly a jejich výsledky

V roce 2021 byla provedena pouze kontrola účetní závěrky a metodická návštěva ředitelky a metodičky pověřené knihovny ve Svitavách. V zápise z metodické kontroly je vyzdvihnuto přehledné uspořádání knihovního fondu a snaha o zlepšování prostoru.

Záměry a vize na další období

V roce 2022 máme v plánu zpřístupnit veřejnosti **Databázi osobností Moravské Třebové**. Pro spuštění databáze musí být vyplněno nejméně sto osobností, takže po celý rok 2021 jsme sepisovali životopisy, ověřovali informace a formátovali texty.

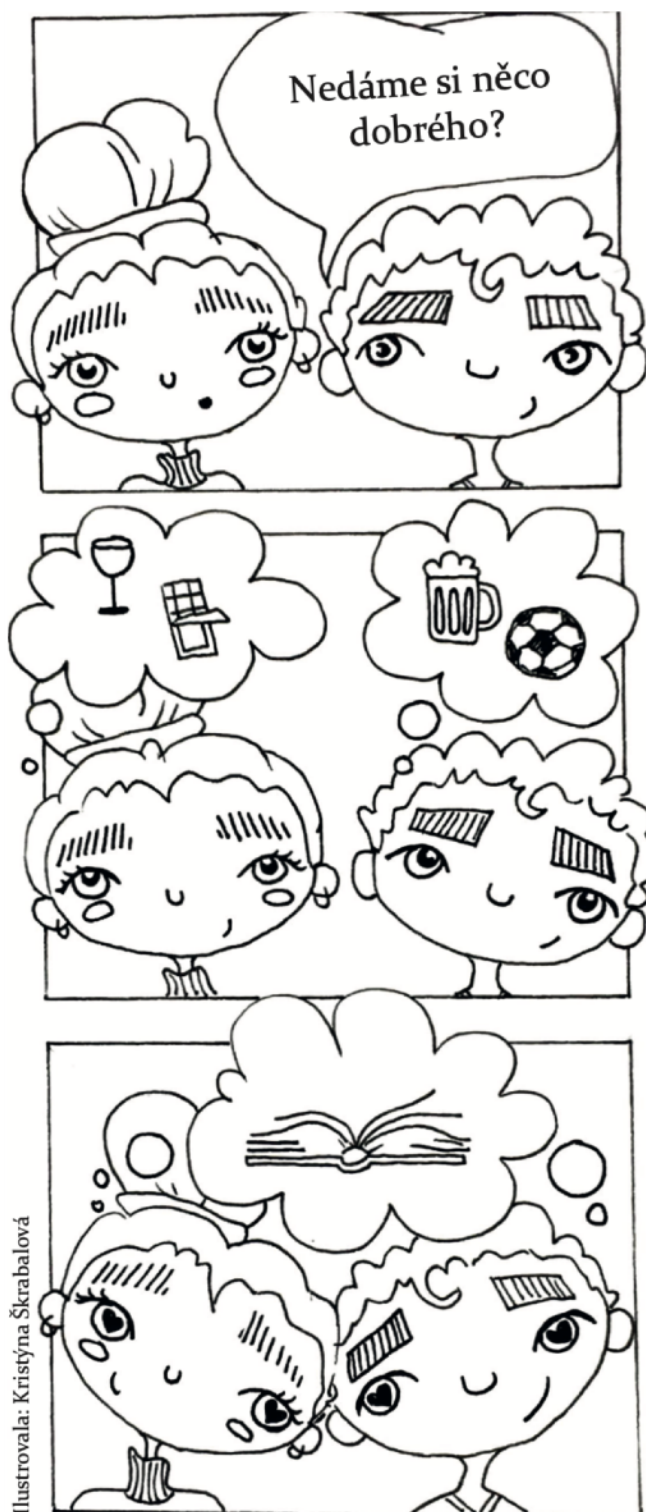
Díky vítězství města Moravská Třebová v projektu Obec přátelská rodině, budeme slavnostně otvírat **dětský koutek**.

Měla by být dokončena **katalogizace, rekatalogizace a přebalení fondu celého regionu moravskotřebovska**, tedy všech podřízených knihoven.

Připravujeme **revizi knihovního fondu**.

Po úspěšném zapojení do portálu Knihovny.cz plánujeme stát se knihovnou, která svým čtenářům umožní přístup k **dílům nedostupným na trhu**. DNNT je projekt Národní digitální knihovny, jehož prostřednictvím mohou knihovny nabízet svým čtenářům zdarma v digitální podobě ke čtení ty tituly, které již nelze koupit ani půjčit jako e-knihu a přitom jsou chráněny autorským zákonem.

Především však doufáme, že covid zmizí a knihovna se vrátí ke své běžné činnosti.

PF 2022

a vše dobré přeje
Městská knihovna
Ladislava z Boskovic

Fotopříloha

Na prvním setkání "Anglicky o..." jsme dlabali halloweenskou dýni

Skautky z IV. oddílu vyráží doručit knížky čtenářům

Programy pro děti: nahoře pro přípravnou třídu Křižovatky , dole čtení pohádky O zlaté rybce

Pasování druháčků na čtenáře

Střípky z akcí pro dětské čtenáře

Záložka k Mezinárodnímu dni romského jazyka

Více než tři měsíce jsme pomáhali při očkování

Okénko pro vracení a půjčování knih

(c) 2021